

ПОДОЛАННЯ ПЕРЕШКОД В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Гетьман О.О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту*

*Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
м. Харків, Україна*

Організацію найчастіше розглядають як процес, що є сукупністю дій в часі та просторі, які ведуть до створення та вдосконалення взаємозв'язків між частинами цілого. У момент переходу критичних точок виникає необхідність доповнювати структуру управління бізнесом компанії новими елементами. Під системою розуміють цілісну сукупність взаємопов'язаних елементів, яка має властивості, відмінні від властивостей елементів, що утворюють цю множину.

Одним з найвпливовіших елементів системи є навчання, що в свою чергу складається з процесів соціалізації, екстерналізації, комбінації та інтерналізації (колесо навчання). При цьому слід розглядати його складові в такому контексті.

Соціалізація – процес поширення неформалізованого знання і створення теж знання неформалізованого (ключ до сприйняття неформалізованого знання-досвід, навчання здійснюється в процесі роботи).

Екстерналізація – процес оформлення неформалізованого знання у формалізовані концепції. Це квінтесенція процесу створення знання, ключ до сприйняття – роздуми, створення концепції, використання метафор, аналогій, моделей, гіпотез, тощо.

Комбінація – процес трансформації з формалізованого знання у формалізоване (перевірка концепції, включення концепції і систему знання, систематична освіта).

Інтерналізація – це процес втілення формалізованого знання у неформалізоване (за допомогою соціалізації, екстерналізації та комбінації інтерналізується знання у формі інтелектуальної моделі).

Немає сумнівів, що ключовим елементом у процесі навчання є знання. Саме тому, потрібно відмітити, що процес управління знання має являти собою систему, до основних складових якої можна віднести:

- інтегрування зібраних знань та оцінювання їх рівня корисності;
- класифікація відібраних знань з метою їх збереження;

- отримання знань, методів, досвіду, надбання кваліфікації;
- створення на базі спостережень за клієнтами зворотного зв'язку;
- розподіл, розповсюдження корпоративних знань;
- розв'язання проблем, прийняття рішень, пошуку ідей та навчання при отриманих завдань [1–4].

З урахуванням вищенаведеного можливо зазначити основну перешкоду, яка виникає при впровадженні системи управління знаннями – це відносно низька загальна культура.

Але, у разі побудови або корегуванні стратегічних напрямів розвитку, вплив вказаного недоліку на діяльність організації, на наш погляд, можливо зменшити у разі використання таких підходів шкіл стратегічного менеджменту як пізнання, культури та когнітивної школи [5].

Так, когнітивна школа приділяє увагу конкретним стадіям процесу формування стратегії, особливо періодів первісного розуміння стратегії, періодам переосмислення прийнятих стратегій.

В свою чергу, школа навчання намагається перетворити менеджмент в процес управління, що впливає за допомогою змін. Школа навчання визнає право і спроможність організації на експеримент. Тому саме школа навчання привносить в вивчення процесу формування стратегії практичний зміст.

Стосовно застосування підходів школи культури, відмічаємо те, що саме вона розглядає процес побудови стратегії як колективний процес, а сильна культура організації – визначається як ідеологія.

Саме школа культури визначає підходи до побудови стратегії розвитку для організацій з багатою історією та культурою.

Список використаних джерел:

1. Руденко М.В., Криворучко В.О. Управління знаннями як конкурентна перевага підприємства. *Економіка та держава*. 2016. № 4. С. 74–78. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2016/17.pdf
2. Агавердієва Х.Ф., Малюкіна А.О. Розробка системи управління знаннями на підприємстві. *Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 31 трав. – 1 черв. 2018 р. Харків, 2018. С. 270–271. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/19150>
3. Вовк Ю.Я. Процес управління знаннями підприємства та його особливості. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України*. 2013. Вип. 23.17. С. 343–352. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2013_23.17_56
4. Дрозач М.І. Методологічні аспекти управління знаннями на виробництві. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2014. № 6. С. 186–192. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Piir_2014_6_24
5. Гетьман О.О. Сучасна концепція стратегічного управління. *Управлінська діяльність: досвід, тенденції, перспективи* : зб. наук. праць. Харків : ХНУБА, 2022. С. 4–14. URL: https://kmpa.kh.ua/files/collections/2022/Upravlinska_diiialnist_dosvid_tendentsii_perspektyvy.pdf#page=6